

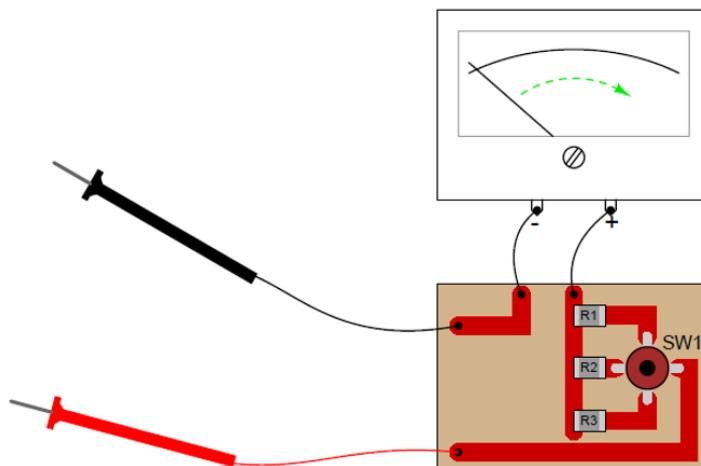
Se calculează identificatorul ID pe baza sumei codurilor ASCII (<http://www.asciitable.com/>) a inițialelor numelor și prenumelor studentului N_i (majuscule); se ia restul împărțirii la 100 al sumei, +1.

- $N_{1,2,3,\dots} = \text{codurile ASCII ale inițialelor majuscule (uppercase)}$
- $\text{ID} = (\sum_{i=1}^n N_i) \bmod 100 + 1$
- de exemplu, pt. Dorel Ionel Vasilescu = {D,I,V}: $N_1=\text{ascii}(\text{"D"}) = 68; N_2=73; N_3=86;$
- $68+73+86 = 227;$

$$\text{ID} = 227 \bmod 100 + 1 = 27 + 1 = 28$$

4.1 a) Se realizează un voltmetru ca în schema de mai jos, folosind un instrument indicator de tip microampermetru, la care indicația maximă (notată cap scară CS și corespunzînd poziției din extrema dreaptă a scării gradate) este pentru un curent de I_{CS} uA și a cărui rezistență internă este R_i . Determinați capetele de scară U_{CSi} ale voltmetrului, pentru $R_1=100\text{K}\Omega$, $R_2=500\text{K}\Omega$, $R_3=1000\text{K}\Omega$

- $I_{CS} = \text{ID}$ uA, dacă $\text{ID} > 50$, și $(100-\text{ID})$ uA, dacă $\text{ID} \leq 50$
- $R_i = \text{ID} + 400 \Omega$

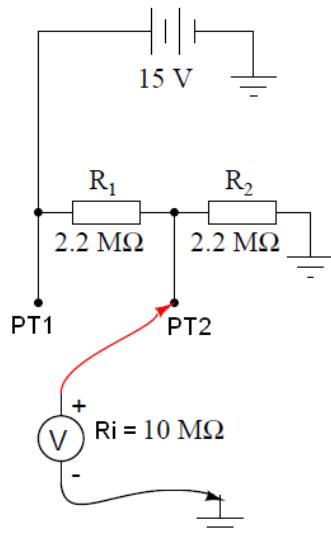

b) Voltmetrul de la punctul anterior încetează să funcționeze pentru scară CS_2 . Pentru celelalte două scări el funcționează în continuare bine. Identificați cea mai probabilă sursă de defectare.

Indicație: transformarea unui ampermetru în voltmetru se face pur și simplu ținând seama de legea lui Ohm. R_i este mic, după cum se vede, dar în serie cu rezistențele adiționale se obține o rezistență mare, aşa cum se așteaptă de la un voltmetru. SW1 este un comutator cu 3 poziții, care introduce în circuit, în funcție de scară, rezistențele 1,2 sau 3.

4.2 Se va analiza efectul măsurării unor circuite cu impedanțe mari folosind voltmetre ale căror impedanțe sunt tot mari, dar nu infinite. Ca aplicație, se dorește măsurarea tensiunii din punctul de test PT2 (pe rezistență R_2) din divizorul rezistiv din figură.

- a) calculați eroarea relativă de măsură dacă voltmetrul folosit este unul numeric care are R_i ca în figură ($10\text{M}\Omega$)
- b) calculați eroarea relativă de măsură dacă se folosește un voltmetru analogic cu $R_i = (\text{400} + \text{ID}) \text{ K}\Omega$. Ce concluzie trageți în legătură cu voltmetrul analogic?

Indicație: Eroarea se calculează ținând seama de valoarea reală a tensiunii, dată de divizorul care include și rezistența voltmetrului, în paralel pe R_2 , față de valoarea ideală care presupune că voltmetrul are rezistență infinită. Formula erorii relative este:

$$\varepsilon_r = \frac{U_{real} - U_{ideal}}{U_{ideal}}$$

4.3 Eroarea absolută limită la un V-metru numeric se poate exprima sub una din formele:

- I. % din $U_x + \%$ din U_{cs} (procentajul din al doilea termen corespunde clasei de precizie)
- II. % din $U_x + N$, unde N se înmulțește cu valoarea tensiunii date de 1 unitate a digitului cel mai puțin semnificativ de pe afișaj pe acea scară, adică valoarea rezoluției.

Ambele specificații sunt echivalente, întrucât cuprind un termen proporțional cu valoarea măsurată și un termen constant în scara de măsură aleasă.

Pentru următoarele voltmetre: V1 cu $U_{cs} = 2V$ (indicație maximă pe afișaj 1.999V), și V2 cu $U_{cs} = 4V$ (indicație maximă 3.9999V)

- a) determinați rezoluția pe scara respectivă
- b) determinați clasa de precizie necesară în varianta I pe scara respectivă, a.î. eroarea celui de-al doilea termen în varianta II să corespundă la $N=4$ (4 unități ale ultimului digit de pe afișaj).
- c) Calculați eroarea limită pentru ambele voltmetre la măsurarea unei tensiuni (folosiți nr reale, cu zecimale):
  - $U_{cs} * ID/50$
  - $U_{cs} * ID/5$

4.4 Tehnicianul Dorel are de ales între următoarele două voltmetre, pt măsurarea unei tensiuni $U_x = 2+ID/10$ V:

- voltmetrul din laborator care are eroarea $\varepsilon_1 = 0.02\%$ din $U_x + 4$ unități, pe scara $U_{cs1} = 5V$ (indicație maximă pe afișaj 4.9999V). Preț: aproximativ 250\$.
- acest voltmetru <http://www.farnell.com/datasheets/3178896.pdf> cu $\varepsilon_2 = 0.5\%$ din $U_x + 2$ unități, pe scara $U_{cs2} = 1.999V$. Preț: aproximativ 20\$.

- a) Dorel consideră că dacă $U_{cs2} < U_{cs1}$, și $\varepsilon = C \cdot U_{cs}/U_x$, rezultă că $\varepsilon_2 < \varepsilon_1$. Calculați cele 2 erori relative și argumentați corectitudinea afirmațiilor sale.
- b) Dorel vrea să verifice dacă raportul prețurilor este egal cu raportul claselor de precizie. Calculați clasa de precizie pentru fiecare voltmetru, pe scara dată.